جاڭا دامۋ ۇستانىمىن دايەكتىلەندىرىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى جاڭا قوزعاۋشى قۋاتتاردى جەتىلدىرىپ، ساياحات ارقىلى شينجياڭدى گۇلدەندىرۋ ستراتەگياسىن ىشكەرىلەي اتقارىپ، جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتۋ كەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴداستۇرلى مادەنيەتتىڭ قورعالۋى جانە جالعاستىرىلۋى سياقتى جاعدايلاردى ۇعىنىپ، ساياحات كاسىپ سالاسىن دامىتۋ مەن بۇقارانىڭ كىرىسىن ارتتىرۋدى ۇشتاستىرىپ، سالت ـ سانا ساياحاتى مەن كورىكتى اۋىل ـ قىستاق قۇرىلىسىن ۇشتاستىرىپ، مادەنيەت پەن ساياحاتتىڭ توعىسا دامۋىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، تاسىلدە جاڭالىق اشىپ، ونىمدەردىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، جۇمىستانۋعا جەتەكتەپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ۇزدىكسىز ورنىقتى تۇردە كىرىستەرىن ارتتىرىپ، بايۋىن جەبەۋدى باسا دارىپتەدى.

چەن چۋانگو تاعى قارامايلى قالاسىنداعى شينجياڭ تيانلي مۇناي ـ حيميا شەكتى جارنا سەرىكتەستىگى مەن جۇڭگو مۇناي مايتاۋ مۇناي ـ حيميا سەرىكتەستىگىنە بارىپ، نىسان جوبا قۇرىلىسى، ٴوندىرىس اينالىمى، تەحنولوگيا جاڭالاۋ، ەنەرگيا ۇنەمدەۋ، لاس زاتتاردىڭ شىعارىلۋىن ازايتۋ سياقتى جاعدايلاردى ىشكەرىلەي ۇعىستى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: عىلمي، كەمەلدى جوبا جاساپ، ەنەرگيا ۇنەمدەۋ بويىنشا جاڭالاۋدى كۇشەيتىپ، بايلىق قايىنارىنان ۇنەمدى، جوعارى ٴونىمدى پايدالانۋدى ىلگەرىلەتىپ، لاس زاتتاردىڭ شىعارىلۋىن ازايتۋ مەن كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارىلۋىن تومەندەتۋدىڭ ونىمدىلىگىن سايكەستى ارتتىرىپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ جاپپاي جاسىل تيپكە ويىسۋىن جەبەۋ كەرەك.

چەن چۋانگو تەكسەرىپ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزگەندە بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ "1 ـ شىلدەدەگى" ماڭىزدى ٴسوزىنىڭ رۋحىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسىنىڭ ناتيجەلەرىن ورنىقتىلىق، دامۋ قىزمەتتەرىن تىڭعىلىقتى، ويداعىداي ىستەۋدىڭ قۋاتتى قوزعاۋشى كۇشىنە جانە ٴىس جۇزىندىك ارەكەتىنە اينالدىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىق باس نىساناسىن مىقتاپ يگەرىپ، جاڭا دامۋ ۇستانىمىن تولىق، دالمە ـ ٴدال، جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتىپ، تۇتاس جىلداعى ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ باستى نىسانا ـ مىندەتتەرىن قۇلشىنا ورىنداۋ كەرەك. ەكونوميكالىق دامۋدىڭ جاڭا قوزعاۋشى قۋاتتارىن جەتىلدىرىپ، جاڭا دامۋ كەزەڭىن تياناق ەتىپ، جاڭا دامۋ ۇستانىمىن دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا دامۋ ارناسىن قالىپتاستىرىپ، ەكونوميكانىڭ دامۋ تاسىلىندە جەدەل بۇرىلىس جاساپ، كاسىپ سالاسىنىڭ تيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋدى تەزدەتىپ، ەرەكشە، ابزال كاسىپ سالالارىن زورايتىپ، 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ كاسىپ سالالارىنىڭ توعىسا دامۋىن ىلگەرىلەتىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدى ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ساياحات كاسىبىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن ىلگەرىلەتىپ، تابيعي ەكولوگيا مەن ەرەكشە مادەنيەتتى توڭىرەكتەي وتىرىپ، ساياحاتتىڭ قامداۋ جاعدايى قۇرىلىمدىق رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، كاسىپ تىزبەگىن ۇزارتىپ، جاڭا كاسىپ كۇيىن كەڭەيتىپ، "ۇلكەن"، "كوركەم" بولۋ سىندى ەرەكشەلىكتەردى كورنەكتىلەندىرىپ، كۇشتى شوعىرلاندىرا وتىرىپ "شينجياڭ جاقسى جەر" ەرەكشە ايگىلى ماركاسىن تۇلعالاۋ كەرەك. جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى دامۋعا تاباندى بولىپ، تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋ — باعالى بايلىق ۇستانىمىن بەرىك ورناتىپ، ەكولوگيانى قورعاۋدىڭ قىزىل سىزىعىن باتىل ساقتاپ، تاۋ، سۋ، ورمان، ەگىنجاي، كول، جايىلىم، ٴشولدى ٴبىر تۇلعالاندىرا قورعاۋ مەن جۇيەلى جونگە سالۋعا تاباندى بولىپ، ەكولوگيانى الدىڭعى ورىنعا قويۋ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى دامۋ جولىمەن بۇلجىماي ٴجۇرۋ كەرەك. حالىق تۇرمىسىن زور كۇشپەن قامتاماسىز ەتىپ جانە جاقسارتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۋدى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتۋمەن ٴونىمدى ۇشتاستىرىپ، حالىققا تيىمدىلىك جاساۋ ينجەنەرياسىن ىشكەرىلەي اتقارىپ، حالىق تۇرمىسىنا قاتىستى ناقتى ىستەردى ويداعىداي ىستەپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمىنىڭ اناعۇرلىم شىنايى، باقىت سەزىمىنىڭ اناعۇرلىم باياندى بولۋىنا، حاۋىپسىزدىك سەزىمىنىڭ اناعۇرلىم قامتاماسىز ەتىلۋىنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك. ٴتۇيىندى قىزمەتتەردى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، دامۋ مەن حاۋىپسىزدىكتى اناعۇرلىم ويداعىداي جوسپارلاپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، قوعام ورنىقتىلىعى، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋ، ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى مەن ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋى سىندى قىزمەتتەردى تىڭعىلىقتى، ويداعىداي ىستەۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايون باسشىلارىنان چيۋ شۋحۋا قاتارلىلار بىرگە تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋدەگى ماڭىزدى ٴتاسىل. ٴونىمدى بازار مەن ىسكەر ۇكىمەت اناعۇرلىم ويداعىداي ۇشتاسقان، تۇرلەر بويىنشا تولىقتاي تولەم بەرۋ مەن جالپىلىق تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴبىر تۇتاس جوسپارلانعان، تەڭ ٴمان بەرىلگەن، بويلىق باعىتتا تولىقتاي تولەم بەرۋ مەن ەندىك باعىتتا تولىقتاي تولەم بەرۋ سايكەستى ىلگەرىلەتىلگەن، شابىتتاندىرۋ مەن قاتاڭ تەجەۋدە سايكەستىك كۇش سالۋ نىعايتىلعان ەكولوگيانى قورعاۋ تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴتۇزىمىن جەدەل اقاۋسىزداندىرۋ كەرەك.

پىكىردە العا قويىلعان رەفورما نىساناسى مىناداي: 2025 ـ جىلعا بارعاندا ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ جاعدايىمەن ۇيلەسەتىن ەكولوگيانى قورعاۋ تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴتۇزىمىن نەگىزىنەن كەمەلدەندىرۋ. ەكولوگيانى قورعاۋ وزىندىك قۇنىن باستى نەگىز ەتكەن تۇرلەر بويىنشا تولەم بەرۋ ٴتۇزىمىن كۇنىنەن ـ كۇنگە اقاۋسىزداندىرۋ، الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ، قامتاماسىز ەتۋ قابىلەتىن ۇستىرۋدى نەگىزگى بەتالىس ەتكەن جالپىلىق تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴتۇزىمىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرۋ، يگىلىگىن كورۋشىلەر اقىسىن تولەۋ پرينسيپىن نەگىز ەتكەن، بازارلانعان، كوپ نەگىزدەنگەن تولىقتاي تولەم بەرۋ ارناسىن باستاپقى قادامدا قالىپتاستىرۋ، تۇتاس قوعامنىڭ ەكولوگيانى قورعاۋعا ات سالىسۋ بەلسەندىلىگىن كورنەكتى جوعارىلاتۋ، ەكولوگيانى قورعاۋشىلار مەن ودان يگىلىكتەنۋشىلەردىڭ ۇتىمدى ىقپالداستىعى جاعدايىن نەگىزىنەن قالىپتاستىرۋ. 2035 ـ جىلعا بارعاندا جاڭا ٴداۋىر ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسى تالابىنا ساي كەلەتىن ەكولوگيانى قورعاۋ تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴتۇزىمى نەگىزىنەن تۇلعالاۋ.

پىكىردە مىنالار اتاپ كورسەتىلدى: نازاردى ماڭىزدى ەكولوگيالىق ورتا فاكتورلارىنا شوعىرلاندىرىپ، تۇرلەر بويىنشا تولەم بەرۋ ٴتۇزىمىن كەمەلدەندىرۋ كەرەك. بۇل تۇرلەر بويىنشا تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴتۇزىمىن ورناتىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ قورعاۋ ۇلگىسى جونىندە بىرتىندەپ ىزدەنىس جاساۋدى قامتيدى. مەملەكەتتىك ەكولوگيالىق حاۋىپسىزدىگىنىڭ ماڭىزدى تۇيىندەرى توڭىرەگىندە جالپىلىق تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴتۇزىمىن اقاۋسىزداندىرۋ كەرەك. بۇل بويلىق باعىتتاعى تولىقتاي تولەم بەرۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، بويلىق باعىتتاعى تولىقتاي تولەم بەرۋ تۇيىندەرىن كورنەكتىلەندىرىپ، بويلىق باعىتتاعى تولىقتاي تولەم بەرۋ ادىستەرىن جاقسارتىپ، ەندىك باعىتتاعى تولىقتاي تولەم بەرۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرۋدى قامتيدى. بازار مەحانيزمىنىڭ رولىن ساۋلەلەندىرىپ، كوپ نەگىزدى تولىقتاي تولەم بەرۋدى جەدەل ىلگەرىلەتۋ كەرەك. بۇل بازار ساۋدا مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، بازارلانعان قارجى قۇراۋ ارنالارىن كەڭەيتىپ، ٴار الۋان تولىقتاي تولەم بەرۋ ٴتاسىلىن قاراستىرۋدى قامتيدى. قاتىستى سالالارداعى سايكەستى شارالاردى كەمەلدەندىرىپ، رەفورمانى سايكەستىرۋدى كۇشەيتۋ كەرەك. بۇل زاڭمەن جونگە سالۋ قۇرىلىسىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، ەكولوگيالىق ورتانى باقىلاۋ ـ ولشەۋ جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، قازىنا، باجى ساياساتىنىڭ رەتتەۋ رولىن ساۋلەلەندىرىپ، قاتىستى سايكەستى ساياساتتار مەن شارالاردى كەمەلدەندىرۋدى قامتيدى. ەكولوگيانى قورعاۋ جاۋاپكەرشىلىك تانىمىن مىقتاپ ورناتىپ، شابىتتاندىرۋدى، تەجەۋدى كۇشەيتۋ كەرەك. بۇل تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىكتى تياناقتاندىرىپ، تەكسەرۋ ـ باعالاۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، باقىلاۋدى، جاۋاپقا تارتۋدى كۇشەيتۋدى قامتيدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قازىر مەملەكەت تاس جولىنان 27سىنىڭ (چارقىلىقتان نيەگە دەيىنگى، نيەدەن لوپقا دەيىنگى قاتارلىلار قامتىلدى)، جوعارى جىلدامدىقتى تاس جولدان ۇشەۋىنىڭ (باركولدەن موريعا دەيىنگى، ۇرىمجىدەن لوپنۇرعا دەيىنگى، جىڭنان الاتاۋ ساعاسىنا دەيىنگى) قۇرىلىسى جۇرگىزىلۋدە.

توتە كەلگەن قارجىدان 11 ميلليارد 650 ميلليون يۋان قارجى اۋدان دارەجەلى نەگىزگى قازىنا قۋاتىن قامتاماسىز ەتۋ مەحانيزمى بويىنشا بەرىلەتىن سيلىق قوسىمشا قاراجاتىنا ورنالاستىرىلىپ، اۋدان، اۋىلدارداعى اكىمشىلىك ٴىسۋورىنداردا قىزمەت ىستەپ جاتقان، دەمالىسقا، زەينەتكە شىققان، ت، ب ادامداردىڭ ەڭبەكاقىسىنىڭ ۋاعىندا، تولىق تاراتىلۋىنا قولداۋ كورسەتىلدى، نەگىزگى ساتىنىڭ "نەگىزگى حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋ، ەڭبەكاقىنى قامتاماسىز ەتۋ، جۇمىس اينالىمىن قامتاماسىز ەتۋ" ساياساتىن تياناقتاندىرۋىنا قولداۋ كورسەتتى.

مۇنان تىس، توتە كەلگەن قارجىدان 9 ميلليارد 460 ميلليون يۋان قارجى قيىنشىلىعى بار بۇقارانى قۇتقارۋعا ـ كومەكتەسۋگە ورنالاستىرىلىپ، ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىز ەتۋ، ەرەكشە قيىنشىلىعى بارلاردى، ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋدى قامتاماسىز ەتۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، ٴبىر ميلليون 887 مىڭ ادامدى ىگىلىككە كەنەلتتى.

اۆتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى مىنالاردى ٴبىلدىردى: توتە كەلگەن قارجى اۋدان، قالا نەگىزگى ساتىلارىنا توتە جەتىپ، كاسىپورىنداردى تىكە ىگىلىككە كەنەلتىپ، حالىققا پايدا جەتكىزىپ، قاتىستى كاسىپ سالالارىنىڭ سايكەستى دامۋىن جەبەپ، جۇمىستانۋ جالپى مولشەرىن ارتتىرىپ، "التىنى ورنىقتىرۋ" قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋگە، "التىنى قامتاماسىز ەتۋ" مىندەتىن تياناقتاندىرۋعا بەرىك نەگىز قالادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"قىزىل كۇردەكتى باستاۋشىلار" ەرىكتى قىزمەت وتەۋ اترەتىن قۇرىپ، قوعامدىق اۆتوكولىكتەردى تارتىپپەن توقتاتۋعا باستاپ، جەكەلىك اۆتوكولىك، ەلەكترلى موتوسيكل، ورتاق ۆەلوسيپەد سياقتىلارعا سايكەستى كولىك توقتاتۋ ورنىن شىعارىپ، كولىك تۇمسىعى قاراتىلاتىن سترەلكا بەلگىسى، ٴورت ٴسوندىرۋ كولىگى وتەتىن جەرگە كولىك توقتاتپاۋ بەلگىسى سياقتىلاردى ورناتتى.

3 ـ ايدان قازىرگە دەيىن ىلە وبلىسى اۆتوكولىك توقتاتۋ الاڭىنان 83ىن جاڭادان ۇزگەرتىپ، كەڭەيتىپ سالىپ، 8000نان استام كولىك توقتاتۋ ورنىن جاڭادان قوسىپ، بۇقارانىڭ كولىك توقتاتۋ قيىن بولۋ ماسەلەسىن ٴونىمدى شەشتى.

ەلەۋسىز قالعان تۇيىندەردى ٴدال تاۋىپ، حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋگە كۇش ۇستەدى

جۇمىستانۋ — ەڭ ۇلكەن حالىق تۇرمىسى. ىلە وبلىسى "ينتەرنەت جەلىسىندە جۇمىسقا قابىلداۋ، جەلىدەن سىرت جەتىلدىرۋ" ۇلگىسىن قولدانىپ، كاسىپورىنداردىڭ "جۇمىسشى قابىلداۋى قيىن بولۋ" جانە ەڭبەكشىلەردىڭ "جۇمىستانۋى قيىن بولۋ" ماسەلەسىن شەشىپ، كوپ جىكتى، ٴار الۋان جۇمىسشى ىستەۋ تالابىن قاناعاتتاندىرىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن كۇشەيتتى.

تەكەس اۋدانى بۇكىل اۋداندا اۋىل ـ قالاشىق ەڭبەك ىستەرىن قامتاماسىز ەتۋ ورنىنان 9ىن جاڭادان قۇرىپ، كاسىپورىندارعا جانە قىزمەت ىزدەۋشىلەرگە دانەكەر بولدى. جەلىدەن سىرت نەگىزگى ساتى الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ تۇعىرىن قۇرۋدان تىس، تاعى "جەلىدە نەگىزگى ساتى الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ تۇعىرىن" ورناتىپ، كاسىپورىنداردىڭ جۇمىسشى قابىلداۋى قيىن بولۋ ماسەلەسىن شەشتى.

6 ـ ايدىڭ باسىندا تەكەس اۋدانى تەكەس قالاشىعى ازات الەۋمەتتىك اۋماعىنىڭ تۇرعىنى حان ي الەۋمەتتىك اۋماق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ تۇعىرى ارقىلى تەكەس اۋدانى حىڭتۇك حالىقارالىق قوناقجايىنان جۇمىس تاپتى. "قازىر ايىنا 3500 يۋان ەڭبەكاقى الامىن، مەن وسى قىزمەتىمە وتە ريزامىن"، ـ دەدى حان ي.

سونىمەن بىرگە ىلە وبلىسى حالىققا قولايلى قىزمەت وتەۋ ينجەنەرياسىن زور كۇشپەن اتقارىپ، ٴار دارەجەلى ەمدەۋ قۇرىلىمدارىنىڭ ەمدەۋ قىزمەت وتەۋ ورەسىن كۇش سالا جوعارىلاتتى. ىلە وبلىستىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق جۇيەسى پارتيالى ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىن قىستاقتارعا، الەۋمەتتىك اۋماقتارعا بارىپ تەگىن ەمدەۋ جۇرگىزۋ جانە شيپاگەر جىبەرۋ، ٴدارى ـ دارمەك جەتكىزۋ، سالاماتتىق جەتكىزۋ قيمىلىن ورىستەتۋگە ۇيىمداستىرىپ، بۇقارانىڭ ەمدەلۋى قيىن بولۋ ماسەلەسىن شەشتى.

بوگەتتەردى اشىپ، حالىققا قولايلى قىزمەت وتەۋدى كۇشەيتتى

9 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى قۇلجا قالاسىنىڭ تۇرعىنى شىن چياڭ ىلە وبلىسى اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋ زالىنا كەلىپ، شوفەرلىك كۋالىگىن تەكسەرۋدەن وتكىزدى. "5 مينۋتقا جەتپەيتىن ۋاقىتتا ٴبىتىرىپ بەردى، قىزمەتكەرلەردىڭ پوزيتسياسى دا ەرەكشە جاقسى ەكەن. قازىر بۇقارانىڭ جۇمىس ٴبىترۋى بارعان سايىن قولايلى بولدى"، ـ دەيدى شىن چياڭ.

ىلە وبلىسى نازاردى بۇقارا قاداعالاي كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان وقۋ ـ اعارتۋ، ەمدەۋ، زەينەتكەرلىك، قاتىناس، قالا باسقارۋ سياقتى ماسەلەلەرگە شوعىرلاندىرىپ، قالالىق پارتيالى كادرلاردى ٴبىرىنشى شەپكە بارىپ پىكىرلەردى تىڭداۋعا، قاجەتتەرىن ۇعىسۋعا، ناقتى ٴىس ىستەۋگە ۇيىمداستىرىپ، بەتپە ـ بەت جۇمىس ٴبىتىرىپ بەرۋ، ينتەرنەتتە جۇمىس ٴبىترۋ سياقتى تاسىلدەردى قولدانىپ، بۇقارانىڭ "شۇعىل، قيىن، ۋايىمداعان، ٴزارۋ" ماسەلەلەرىن دەن قويا، كۇش سالا شەشتى.

سونىمەن بىرگە اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋ، "12345" اكىمشىلىك ىستەر تۇعىرى، اۋدان (قالا) اكىمىنىڭ حات ساندىعى سياقتى دانەكەرلەرگە سۇيەنىپ، بۇقارانىڭ قيىنشىلىق جونىندەگى تالاپ ـ تىلەكتەرىن، ۇسىنىس ـ پىكىرلەرىن جيىپ، ماسەلەلەردى شەشۋ ۋاقىت شەگىن ايقىنداپ، ٴارى جۇمىس ٴبىترۋ ناتيجەسىن دەر كەزىندە بۇقاراعا جەتكىزىپ وتىردى. نەگىزدىك قۇرىلعىلار قۇرىلىسى، قورشاعان ورتا تازالىعى، شاعىن اۋماق قوجالىعى، ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى سياقتى بۇقارا اكىس ەتكەن قىزۋ ٴتۇيىندى ماسەلەلەر توڭىرەگىندە قاتىستى تاراۋلاردى تياناقتاندىرۋعا، شەشۋگە تاباندا ورنالاستىردى.

كەزەكتە ىلە وبلىستىق اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋدى باسقارۋ مەكەمەسى 10 ٴتۇرلى ٴىستى "ولكە اتتاپ ٴبىر تۇتاس ٴبىترۋدى" جۇزەگە اسىرىپ، "بۇكىل بارىستى ينتەرنەتتە ٴبىترۋ"، "باسقا جەردە وكىلەتتى قابىلداۋ، وكىلەتتى تاپسىرۋ" ۇلگىسىن قولدانىپ، كاسىپتىك تاراۋلاردىڭ "ينتەرنەت + اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋ" تۇعىرى، شينجياڭ زەردەلى ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ APPى، مەملەكەتتىك ەمدەۋ قامسىزداندىرۋىنا قىزمەت وتەۋ APPى سياقتى كوپ ٴتۇرلى قولايلى ارنالار ارقىلى جۇمىس ٴبىترۋشى كاسىپورىنداردىڭ جانە بۇقارانىڭ باسقا جەردە جۇمىس بىترگەندە "كوپ جەرگە شاپقىلاۋ"، "كەرى قايتىپ شاپقىلاۋ" سياقتى ماسەلەلەرىن ٴونىمدى شەشتى.

ىلە وبلىستىق پارتكوم پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى باسشىلىق گرۋپپاسى كەڭسەسى اماليياتتىق قيمىل گرۋپپاسىنىڭ ورىنباسار باستىعى شىن يۋيرۋ بىلاي دەدى: ەندىگى قادامدا ىلە وبلىسى "مەن بۇقارا ٴۇشىن ناقتى ٴىس ىستەيمىن" اماليياتتىق قيمىلىن ۇزدىكسىز ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتەدى، كەزەكتە ىلە وبلىسى "ىلە وبلىستىق پارتكومنىڭ ’مەن بۇقارا ٴۇشىن ناقتى ٴىس ىستەيمىن‘ اماليياتتىق قيمىلىنا رازىلىعىن تەكسەرۋ ـ باعالاۋدى" جانە تەكسەرۋ ساۋالناماسىن ازىرلەپ، بۇقارانىڭ وسى قىزمەت تۋرالى ۇسىنىس ـ پىكىرلەرىن الۋدا تاعى ٴبىر رەت ۇسىنىس ـ پىكىر جيناۋ، رەتتەۋ ارقىلى بۇقارا ٴۇشىن ناقتى ٴىس ىستەۋ ٴتىزىمىن تولىقتىرىپ، بۇقارا كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان حالىق تۇرمىسىنا قاتىستى ٴبىرسىپىرا ىستەردى كۇشتى شوعىرلاندىرا وتىرىپ شەشەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

1982 ـ جىلى بۇعاناسى قاتپاعان ٴاحمات گەلىدىڭ اكەسى قايتىس بولىپ، شەشەسىنىڭ مۇرساسى تيمەگەندە ول اشقاننان شىرقىراپ جىلايتىن. ونىڭ جىلاعان داۋسىن ەستىگەن سۇن چىڭجۇڭ ونى ۇيىنە ەرتىپ اپارىپ، ونىڭ قولىنا ٴبىر تارەلكە لاعمان ۇستاتا قويادى. وسىدان باستاپ سۇن چىڭجۇڭ مەن ايەلى ۋاڭ فۇشياڭ ونى ٴوز ۇلىنداي كورەدى. ٴاحمات گەلي ۇيلەنگەن كەزدە سۇن چىڭجۇڭ مەن ايەلى اقشا شىعارىپ ونىڭ ٴۇي جابدىقتارىن ساتىپ الۋىنا كومەكتەسەدى.

ٴاحمات گەلي ەرلى ـ زايىپتى سۇن چىڭجۇڭداردىڭ باعىپ ـ قاققان قامقورلىعىن ەشقاشان ەسىنەن شىعارعان ەمەس، اشىققان كەزىندە جەگەن ٴبىر تارەلكە لاعماندى ٴتىپتى دە ۇمىتقان ەمەس. 2008 ـ جىلى سۇن چىڭجۇڭ كولىك شىرعالاڭىنان ۇرىمجىدەگى ٴبىر شيپاحاناعا جاتىپ ەمدەلەدى، ول كەزدە سۇن چىڭجۇڭنىڭ ۇلى سۇن جىباۋ تيانجيندە وقىپ جاتقان بولاتىن، ٴاحمات گەلي ٴوزى قىستاقتا قالىپ ەگىنىن ەگەدى دە، ايەلىن ۇرىمجىگە بارىپ سۇن چىڭجۇڭعا قارايلاسۋعا جىبەرەدى.

سۇن جىباۋ داشۋە بىترگەنىنەن كەيىن تيانجين قالاسىنان ٴبىر قىزمەت تاۋىپ، سوندا ورنالاسادى. اكەسى وعان تەلەفون شالىپ ٴوزىنىڭ اۋىلداستاردى شىلان ەگىپ، كەدەيلىكتەن ارىلىپ بايۋعا باستايتىندىعىن، ۇلىنىڭ اۋىلعا قايتىپ وزىنە قولعانات بولۋىن قالايتىندىعىن ايتقاننان كەيىن، سۇن جىباۋ قىزمەتتەن شەگىنىپ، قىستاققا قايتۋ باتىل بەكىمىنە كەلەدى.

2019 ـ جىلى ٴاحمات گەلي مەن ايەلى ەكەۋى سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەپ اقشا تابۋدى ويلايدى، الايدا باستاۋىش مەكتەپ وقىپ جاتقان ۇلىنىڭ قاراۋسىز قالۋىنان الاڭدايدى. ۋاڭ فۇشياڭ مۇنى بىلگەننەن كەيىن ولارعا: "بالانى ماعان تابىستاپ، الاڭسىز بارىپ اقشا تابىڭدار"، ـ دەيدى. ول كەزدە ۋاڭ فۇشياڭ ۇيىندەگى 97 جاستاعى قارت اناسىنا، وعان قوسا ٴجۇرىپ ـ تۇرۋى قولايسىز سۇن چىڭجۇڭ مەن بالاباقشاداعى نەمەرە قىزىنا دا قارايلاساتىن.

قازىر ٴاحمات گەلىدىڭ ۇلى اكبار ٴچيمان قالاشىعىندا وقيدى. ٴار اپتانىڭ سوڭىندا ول قىستاققا قايتقان سايىن، ەڭ الدىمەن اتاسى سۇن چىڭجۇڭنىڭ ۇيىنە بارىپ، ۇلكەن شاڭىراقتاعى تۋىستارىمەن باس قوسادى. ول اكەسىنىڭ ۇنەمى شەشەسىنە: "ٴبىز قازىر اقشا تاپتىق، اكە ـ شەشەمىزدىڭ (ەرلى ـ زايىپتى سۇن چىڭجۇڭداردى مەڭزەپ وتىر) جاسى دا ەگدەلەپ بارادى، ەندى قادىرلەمەسەك قاشان قادىرلەيمىز؟" دەپ ايتىپ جاتقانىن ەستيتىن.

"ەكى تارەلكە لاعماننىڭ حيكاياسى" — يۇڭكۇ ىنتىماق قىستاعىنىڭ جارتى عاسىردان استام ۋاقىتتان بەرى ىنتىماقتى، قارايلاسىپ بولعاندىعىنىڭ، رۋحاني جالعاستىعىنىڭ ىقشام كورىنىسى. يۇڭكۇ ىنتىماق قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى سۇن جىباۋ بىلاي دەدى: ٴار ۇلت اراسىنداعى ٴوزارا قارايلاسۋدىڭ، بەينەت پەن زەينەتتە بىرگە بولۋدىڭ، قول ۇستاسا قۇلشىنا ىلگەرىلەۋدىڭ ارقاسىندا يۇڭكۇ ىنتىماق قىستاعى بۇرىنعى "كەدەي قىستاقتان" قازىرگى "ساياحات قىستاعىنا"، "شولپان قىستاققا" اينالدى.

جۋىق جىلداردان بەرى نيڭبو قالاسىنىڭ كومەگىندە يۇڭكۇ ىنتىماق قىستاعىنىڭ ۇلتتار ىنتىماعىنداعى، العاباسارلىعىنداعى ۇلگى بولۋعا ۇمتىلۋ رايى بارعان سايىن كۇشەيدى، 2019 ـ جىلى "مەملەكەتتىك ۇلتتار ىنتىماعىنداعى، العاباسارلىعىنداعى ۇلگىلى كوللەكتيۆ" بولىپ باعالاندى.

سۇن جىباۋ بىلاي دەپ تانىستىردى: قىستاق تۇرعىندارى ٴبىر نيەتتە تالپىنىپ، تىزە قوسا ورتاق كۇش سالۋىندا قىستاقتاعى ەرەكشە كاسىپ سالاسى ۇزدىكسىز دامىدى، ۇلعايدى، وسى بىرنەشە جىلدا دىركەس ـ تىركەس 12 شارۋالار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆى قۇرىلدى. بۇلتىر قىستاق كوللەكتيۆى باستاماشى بولىپ يۇڭكۇ ىنتىماق قىستاعى جارنا ەكونوميكالىق سەلبەستىك كووپەراتيۆىن قۇردى. قازىر قىستاق تۇرعىندارىنىڭ بارلىعى جارناگەر، جاقسى كاسىپ سالاسى نىسانى بولسا بولعانى، قىستاق تۇرعىندارى جابال تالقىلايتىن بولدى، جىل سوڭىندا جارنا اقشاسى بويىنشا پايدا ٴبولىسىپ، تۇرمىستارى بارعان سايىن جاقساردى.